

Arverési hirdetmény.

A debreczeni első Takarékpénztár elnöksége a nevezett Takarékpénztár 361. és 4362. zs. alatt elzalogosított, s akkor ki nem váltott 20 drb debreczeni faúru raktár szövetkezeti részvény 1895. évi július hó 2-án délután 2 óráig a nevezett Takarékpénztár fő-utca 2149. sorszám alatti üzlethelyiségében — közbenjöttömmel — a következők szerint el fog adni készpénzesen és készpénzesen is.

Arverési hirdetmény az érdeklődőket s a szándékozók.

Arverés helye Debreczen, 1895. július 1.

Paksy Imre,
közjegyző.

Társasági megbízásokat
széleskörűen és legbizalmasan vállalunk
Lásd még a 11. oldalon

Arad, Győr, Pécs, Szeged, Sz. Fellegvár, Szombathely, Szabolcs, Temesvár telephelyekről az érdeklődők telefonon úján direct iródnak fordulhatnak, hol naponta kint 10-5 óráig az Aranykorlát Állás iránt felvilágosítást díjlanul nyehetnek. — Telefon-szám 1070.

Arad, Győr, Pécs, Szeged, Sz. Fellegvár, Szombathely, Szabolcs, Temesvár telephelyekről az érdeklődők telefonon úján direct iródnak fordulhatnak, hol naponta kint 10-5 óráig az Aranykorlát Állás iránt felvilágosítást díjlanul nyehetnek. — Telefon-szám 1070.

(87.)

JA
ben)
da.

meghívokat.
YÁKAT,
POKAT.
szükségleteknek

zendők.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

tekki

ttetnek.

yokat izléses beosztással

n.

then tartatnak.

eljesítettnek

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 » — »
Negyedévre 2 » 50 »
Egy óra 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Földi K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.
alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasábol petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesrői hirdetések alkalmán jutányos áron vállaltak fel. Helyi hirdetés minden külön bejelölés nélkül 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságoság 50 kr.
Nyilvántartási költségek minden petít sorra 50 krajczár.
Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)
Készítők nem adnak visszatér.

Fölhívás előfizetésre.

A »DEBRECZEN« XXVII. évfolyamának harmadik negyedére ezennel új előfizetése hívjuk fel lapunknak összes pártolót.

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 » — »
Negyedévre 2 » 50 »
Egy óra 1 » — »

Az előfizetési pénzeket a kiadóhivatalba, Erdélyi István nyomdai művezető nevére méltóztatassék beküldeni.

Debreczen, 1895. július 1.

A szerkesztőség és a kiadóhivatal.

Szomorú a magyar nóta . . .

Tizenhárom magyar huszár nagy nehéz sorsáról én is hadd mondjam el mi fáj a lelkemnek. Messze idegenben sötét tömlőcz alján, itéletet várnak. Szörnyű egy itélet, miről a hír szólott: tizenhárom halál.

Az új Magyarország lázas sietséggel ünnepelni készül és az ezredéves himnus énekebe messziről beleszóli deli magyar fiuk bus halálhőrgése. Irtozatoss egy kép: a középkor rémei sirjaikból kelnek, büszke diadalmunk ellen, sötét küzdelemre új átokra kelnek. A mit szívvel, észszel, harczra kész erővel nyomról nyomra nyertünk, az a szörnyű szellem, mely a szabadságnak örök ellensége, gonosz elszántsággal most is fenyegeti.

Kárpátok bércein mikor átalakultak, honfoglaló ősök tán visszafordulnak, hős lelkök ha sejtí, késő ivadéknak hazát mért szereznek. Messze elhurcolják Kár-

A „DEBRECZEN“ TÁRCAJA.

A DESPOTA.*)

Irta: Munkácsy Kálmán.

I.

A boriték gyűrött volt s nagy, piros ostyával leragasztva: a czimezés kusza, zavaros. Az őrnagy bosszusan tépte föl. Egyszer sem akarta elolvasni, hanem azután háromszor is elolvasta. A mit az tartalmazott, két esztendő óta a második hír volt öcsésének leánya felől. Az elsőben a férj tudatta, hogy leánya született és a felesége meghalt, most a budai házmester írja, hogy a férj is követte a feleségét, mit csináljon az egy esztendősbabával? Mogorván dobta az asztalra a levelet s félhangosan fakadt ki:

— Ostoba kérdés! Mire való az árva-ház? Én nem dajkálhatom.

Azután lerobant a lépcsőnkön s kiment a sétátra. A hadnagyosokak ijedten tértek ki utából s még akkor is sugya jegyezték meg, a mikor hatalmas termete elúnt a fásor kanyarulásánál:

— A vén emberevő megint éhezik!
És sietve menekültek be egymásután a kis kioszk legstőtebb fülkéjébe, bár felesleges volt ijed visszavonulásuk. A haragos őrnagy ma nem tette meg a rendes tízezer lépést. Hazasiételt, egy ideig kerülgette iróasztalát, azután szinte lova felkapta arról a bosszantó levelet. Csöngtetésére betepegett vén gazdaszönya. Az ablakhoz fordulva fejele dobta a rongyos szélű papírost és türelmetlenül dobolt az üvegtáblákon, a míg a ránczosképű néni kihalászta zsebéből rengeteg papászemét, megtörülgette az üveglapokat rajta s az egymás fölé ágaskodó görbe sorokat kibetűzte.

— Hazáhozok? — kérdezte az asszony halkan.

* A Pesti Naplóból.

pátok bércezen túl, nem ellenség ellen szállni hősi harczra »hírvirágot szedni gyöngyös koszorúba«: osztrák várat oltalmazni, rabnak idegenbe, vérig sanyargatni.

»Merre, meddig mentek?« . . . Tovább is tűrünk még? Meddig tart ez átok, örökös lemondás, nem nagylelkű, gyáva felejtésnek utja minket hova juttat? Törvényt mért alkotunk, csakhogy elviseljük a porba tiprását? Kardot miért kötünk huszár oldalára, hisz már nem katona, csak az osztrák káplár baromi dühének áldozatul dobott gyászos martaléka a világnak ez az első katonája.

De a bécsi szolga ezt a szegény hazát a melynek anyái fiaik siratják, még szabadnak mondja. Oh dicső szabadság, a melyben magunkat »kisirni« már szabad!

Ebben a nagy boldogságban, de megis szoktuk már a sok siránkozást. Mikor üt már végre a bátor cselekvés itelő órája, a független Magyarország magyarok lelkében mikor nyeri vissza ősi igazságát?

Mit ünneplünk addig, magunk mit ámitjuk, bámulól világnak minek hazudozunk? Ezer éves »állam« álmát mire szöjjük? Volna bár a világ kincse mind a miénk, olyan szegény ország még sincsen e földön, mint szép Magyarország.

Nem érzi ezt úgy más, csak az a bánatos árva édes anyja, a kinek gyermekét messze sanyargatják. Hát micsoda ország, ez a híres ország, ezereves ország, a melyben az anyák boldog béke időn katona-fiaik siratják, gyászolják?

No csak ünnepejünk, tárjuk fel a mink van, szabad nemzeteknek, fedjük el a mink nincs, hátha hangos szóval nem kiált az ünnep dicsekvő zajába az elnyomott szegény!

Régen volt, nagyon rég, talán csak rege volt, úgy elfelejtettük: két világ bámulta a magyar hadsereg dicső lobogó-

Az őrnagy szemé szikrázott s elfult a hangja.

— Mag is megbolondult, Rézi? Ha ide hozzák hozzám, az ablakon dobom ki a porontyot.

A gazdaszöny nagyon jól ismerte a Dienst-reglemenetet, nem felelt semmit. Az őrnagy szólott hozzá újra, a mikor a vacsoráját eléje tette. Dühösen kaszabolta a puha fület s kétes gyönyörűséggel szurta villájára a burgonyadarabokat, de nem nézett fel a tányéjáról.

— Hát menjen el holnap érte! Ugyis szivtelennek mondanak az emberek, nem akarom, hogy a csöcsélek újra piszkolódjék.

A göcséselő kis Letai Margit így hát bekerült a Rohrbach házába, a honnan anyját egy szál ruhában löktek ki két evvel ezélt. Azt beszéltek a Rohrbachokról, hogy a mikor kezük először kikerült a pályából, az apjuknak szalutálnak vele. Minden Rohrbach-gyerek legadás félelemmel tisztelte a katonás engedelmességet. Csak Margit anyja mert fellázadni, a mikor kijelentette apjának, hogy egy szürke, névtelen professzorhoz, egy hentes fiához megy feleségül. — A család nyomban összehívta a hadi tanácsot és egy óra mulva szótalanul nyujtottak at a lázadó leánynak egy harmadosztályu vasuti jegyet Budapestre.

A kitalált Dumbár Fanny két évig paradicsomi boldogságban élt egy budai, zöld zsals házikóban a plebéjus professzorral, a patricius apát pedig az első féleztendőben megölte a szegény, a mely a Rohrbach-ök háromszados czimerén a szárnyas, fehér angyalt bepiszkolta.

Már a harmadik napon hallatszottak be a konyhából idegen, éles hangok, a mikor végre az őrnagy rámondult a szobában szorgoskodó gazdaszönyra:

— Persze, vöröshaju, csuf, vézna, mint az anyja?

A vénségére dajkává vált anyóka félelk dicsekvéssel felelt:

— Barna, piros, erős, mint a bácsikája,

ját. Hogyha majd a népek kérdik ünne-pünkön, hol van az a zászló, mit feleltek néki, Bécsnek hű vitézi? Palotátok ormán büszkén ott loboghat, ha csatára szállni nem lehet alatta: fekete-sárga már a mi harci zászlónk!

Nem ez a mi színünk, hosszú elnyomásnak sötét bánatával, felszabadulásunk irigy féltelmé van e zászló festve. Fekete bánatban sárga irigység közt, micsoda boldogság büszkén ünnepegni!

Ez a nemzet él még, igaz ünnep az lesz, hogyha hű lelkében régi ereje is új életre ébred. Háromszáz esztendő szötte sűrű fátyol, ha lehull szeméről, látása tiszta lesz, fülebe hiába zsong vásári lármá, más diadalt hirdet akkor az a fényes fegyver, mit egykor elejtett: erős akarata.

Nincs az a hatalom, mit le ne győzhetne. Csak keserítések a jó magyar lelkét kegyes osztrák urak, hős generálisok; káplárok verje, ti meg itéljétek tömlőczre, halálra édes fiainkat: minden keserűség erőnk gyarapítja, mikor csordultig telt, gyáva hatalmatok magával sodorja. Eljön még az idő, az itélet napja! Addig pedig neked szegény édes anyja, ne fájjon, ha messze idegenből, Nagy Lengyelországából szivedbe nyíllalikk, fiad sötét tömlőczéből a szomorú magyar nóta, el ne felejtöd, vigasztalódj, nemcsak most az, szomorú az »h á r o m s z á z e s z t e n d ő t a . . . !

B. S.

Orgazda nagykereskedő.

Szenzációs letartóztatások történtek tegnapelőtt a fővárosban. A rendőrség egész tolvajbandát tartóztatott le, a melyről kiderítette, hogy évek óta következetesen lopkodja a Strobenz-féle vegyészeti gyárat. Az egész dolognak az adja meg a szokatlan feltűnőséget, hogy a tolvajsözövegetek immár letartóztatott orgazdája Detsinyi Frigyes jönevű fővárosi droguista nagykereskedő volt.

s az ajtókilencset fogva, hozzá tette: Hasonlít is hozzá!

A mogorva katona nyomban elragta virginiája szalmáját:

— Persze, hogy ezzel is bosszantson. Tegyen vele, a mit akar, nekem ne beszéljen róla.

De még az este megkérdezte:

— Hogyan hívják?
— Margitnak . . .

Mogorva sodorgatta öszülő bajuszát:
— Parasztnév; megilleti!

Egy hét mulva mégis bebukkant a konyha ajtaján s onnan kiabálta be:
— Nos hát eszik az a kölyök?

A második hét végén pedig kipárnázott külön kis szobában rózsaszín selyemernyős bölcseben sikolozott a kis jövevény.

II.
Az őrnagy ezredessé lett. Rézi asszony arcán hihetetlenül megszorodtak a ránczok. amikor egy reggel mosolyogva jelentette urának:

— Ma tizenhat esztendő a kisasszonyunk.

Rohrbach majdnem hanyatt esett ijedségében és együgyű hazugságnak kvalifikálta gazdaszönya kijelentését. Hiszen nem adott annak a gyermeknek engedelmet, hogy így fölcserepedjen. A vén gazdaszöny azonban a ki az idők folyamán nagyobb szabadságot vivott ki magának, önézetesen vagott vissza:

— Bizony nagy leány már Margitka. Már a miedert is ráadtam.

— Igaza volt, Margitka csakugyan fölcserepedett minden Urlaub nélkül. Egyszer csak kinőtt a bölcseből, majd a párnás szoba is kicsivé vált s olykor, ha a nagybácsi nem volt otthon, átszökött a szomszédos szobába es tágra nyílt szemmel bámulta a sok piros-kék kabátó: katonabácsi fakuló képét a falakon. De ijedten visszahúzódott, mihelyt kard-cörgést hallott az előszobából.

Nagyon félt a bácsikájától. Bámulatosan nesztelen lépésekkel járt, ha az itthou s szín-

A Strobenz-féle vegyészeti gyár igazgatója Fischer József a napokban följelentést tett a rendőrségnek, hogy már régóta tapasztalja azt, hogy az üllői-ut 89. sz. a. gyárból és raktárakból nagy mennyiségben lopják a droguista árukat, de hogy kik a tolvajok, arra nem tudott rájönni. Kénytelen tehát a rendőrséghez fordulni. A rendőrség nyomban vizsgálatot indított s először is megalapította azt, hogy a gyárból már három év óta lopnak rendszereesen. Azután kinyomozta a rendőrség, hogy a főtettes Szekeres István tarjáni születésű 40 éves kereskedő, ki a gyárban volt alkalmazva.

Szekeres a rendőrség letartóztatása óta erre beismerte a bűnét s hallgatásakor a következőket adta elő: 1891-ben megismerkedett egy Székely József nevű emberrel, a ki rábeszélte, hogy lopjon a gyárból árukat s azokat majd ő értékesíti. Szekeres rá állott s naponta kétszer, délben és este, mikor a gyárból elment, a testére kötözött egy pár csomagot s így kisempészve az árukat, azokat lakására vitte.

Lakásáról Székely azután elvitte és tudott rajtok. Néhány hónappal később Székely egy Kohn József nevű embert vont bele a spekulációba s ezután nagyban folytatták a manipulációt. Kohn és Székely ugyanis a fővárosban közel levő falvakban paraszt fuvarosokat fogadtak s álnévek alatt nagy mennyiségű megrendeléseket tettek. Erről Szekeres egy nappal előbb értesítették, úgy hogy Szekeres, a ki a kommissziók összehívásával volt megbízva, a megrendelésekben föltüntetett azon áruk helyett, melyeknek kilója árjegyek szerint 5, 6, 7, 8 krba került, olyan árukat rakott a ladákba, melyeknek kilója 2, 3, 5, sőt 12—13 frtba került.

Szekeres vallomása alapján a rendőrség kinyomozta Székelyt és Kohnt, a kikről kiderítette, hogy álnévet használtak. Székelyt ugyanis Stern Józsefnek, Kohnt pedig Braunstein Józsefnek hívják. Az előbbi faczér kereskedő segéd, az utóbbi ügynök. Már letartóztatották és kihallgatták őket, beismerték bűnüket és azt mondták, hogy a lopott árukat ők ketten Detsinyi Frigyes váci-körút 10 sz. a. droguista-kereskedőhöz vitték, a ki azokat megvette tőlük. A rendőrség erre rögtön letartóztatatta Detsinyit, a ki nem is tagadta tettét. Az orgazdaságnál az a rendszert üzte, hogy a tolvajoktól vásárolt droguista-czikkek helyett olcsó petroleum, keményítő, lenolaj és más ilyen czikkeket iratott a számlára, a mi-

te csak átrepült a szobáján. Hihetetlen kicsire tudott összezsugorodni előtte s ha kérdezett tőle valamit, őt szónál hosszabb mondatban sohasem mert felelni.

Rohrbach a családi tradíciókat nagyon kegyetlenül alkalmazta nevelésben. Alig volt még néhány foga a babának, hussal tölte s bele erőszakolta a savanyu bort. Egyszer egy primitív, vászonfejés babaembriót (Rézi munkáját) fedezett fel a szobájában, kegyetlenül szétnyírálta ollóival s nyomban nádaripát és papiroskákat hozatott és azóta mindennap órákig hajszolta és exercizoztatta a vézna gyermeket. Pajtásnői közül egy sem jutott be hozzá a vén, mogorva külsejű, mindig zárt házba, a pusztá, üres udvar volt az egyetlen hely, ahol a leánya sétálhatott.

Valami furcsa uniformis-ruhát is eszelt ki a számára, piros hajtókás katona-bluzt, a milyennek párja még a kínai divatlapokban sem akad; abban járatta folytonosan. Egyszer vett észre a vállán piros rozettás szalagot, a melyet Rézi asszony beczéző keze csempe-szett a perkálegyenruhára. Összeránczolt homlokát tépte le:

— A csótár lovakra való!

És Margitka a perkáuniformis, a nádaripa, a papiroskák daczára sem fejlődött gránátossá, hanem bájos, filigrán lenyányá. Atlátszó bőrével, rizsporos kis fejével, tiszta, kék gyermekszemével olyan volt mint egy régi pasztlilkep. Nem is volt egyéb az egész leány, mint két nagy félénk szem.

Ez a két nagy félénk szem mégis meglátta bácsija adjutánsát, a kis báró Rapp Laczit. Mikor Rohrbach ezredessé lépett elő, vette magához a szöke, csecebecsés katonácskát, aki rokonságban volt a Rohrbachokkal. Magához vette, hogy őt idomsa. Nagyon megvette a puha, leányos arcú főhadnagyot ökölnyi sapkájával, élesre vasalt nadrágjával s fényes liszterbluzával együtt. — Kidobta a migrainstiftet zsebéből s benzinnel öntötte le mindig parfümös uniformisát.

A fiú és a leánya sohasem beszéltek

vel leplezte a tojást. A tolvajok az orgazdával együtt, kinek esete óriási föltűnést kellett a főváros keréskedő köreiben, most a börtönben ülnek.

Aratási kilátásaink.

A múlt hó második felének s a folyó hó első negyedének hűvös és kellőleg nedves időjárása valódi csodat művelt földünk termékenységére nézve s már ma állítható, hogy rég nem volt oly nagyszerű gabonaarató, mint az idén lesz. S ezáltal annál jogosultabb reményekkel tekinthetnek gazdáink az aratás fényes eredménye elé mivel ezáltal megmenekülünk egy tulhatalmas konkurrencziától, melytől évek óta annyit szenvedtünk s mely a magyar földművelésre végeztessé vált. A mint ugyanis már ma biztosan állítható: az ideai gabonaarató Amerikában oly rosszul fog kiütni, hogy e világrézsnek nemcsak hogy kivitelre nem telik, hanem kénytelen lesz jelentékeny gabnamennyiségeket saját szükségleteinek fedezésére Európából importálni. Ennek következtében az eme világréz buza-termelése által majdnem minden európai piacról kiszorított magyar gabna ismét visszanyeri előbbi jelentőségét. Ismét lesz igen jó árak mellett nagy kivételünk, s hogy ez mit jelent hazánkra nézve, mindenki tudja, a kinek alkalmá volt meggyőződni, hogy a földművelés Magyarországon a vért kezezi, mely az állam összes ereit telíti s szervezeteinek minden részeibe életet és erőt szolgáltat.

Mert hiába! a sikeres földműveléstől függ még most is népünk minden rétegeinek jölete: csak ha a földet mivelő parasztot juttatják kedvező aratási s árkonjunkturák viszonylagosan kedvezőbb anyagi helyzetbe: jut virágzásra a kereskedelem és ipar is, emelkedik a forgalom és közlekedés és telik meg az államkincstar is. Magyarországon azért függ minden csaknem kizárólag a földműveléstől, mert hazánk csakis termelő ország, s ezenkívül más említésre méltó bevételi forrásunk nincs. Egész gazdasági létünk még mindig az időjárás szélsőségeitől függ, mint századokkal ezelőtt s habár más terek kiaknázhatására is tagadhatalnular megtevők az első lépések, még mindig nem vagyunk túl ama törekvések és viszonylag legkedvező, a melyek egy kizárólag agrikulatúrától élő államnak iparállamát átalakítását lehetővé teszik s a mig ez be nem következik, mindaddig a fagy, a rozsdas s más elemi csapások határozó befolyással lesznek hazánk sorsára.

Pedig hazánk inkább, mint bármely más európai állam, azon kedvező helyzetben van, hogy mindket irányban: úgy a földművelés, mint a gyáripár nagy tényezőinek birtokában a legmagasabb anyagi jólétet biztosíthatna magának. Hogy ezt eddig nem érthették el s hogy még mindig nem bírtunk a kizárólagosan földművelési állam színvonalán fölül emelkedni, annak okai részben ferde nemzetgazdasági viszonyainkban rejlenek, a melyeken vált tozlatni, szerencsénkre, csak saját erélyünk s kitartásunktól függ.

Hazánk még sokkal rövidebb idő óta bírja azt az aránylag kevés állami önállóságot is, melyet a 67-iki kiegyezés megadott szá-

mára, hogysem máris kibeverhette volna azt a több százados elnyomatást és istentelen kizsákmányollatást, melyet a bécsi politika legkedvesebb földadatának vallott — s ez gátolta meg népünk oly szaporodhatását is, mely egyedül teszi lehetővé egy élet- és versenyképes gyáripár fejlődését.

Hogy kellő gyáripárnak is örvendhesünk, mindenkéltől tehát önfentartási kötelességünk azon legfőbb akadályokat utun kból elhárítani, — a melyek ugyszóval államiségünk fenntarthatását is veszélyeztetik, amíg önálló vánterületünk s egyedül a saját érdekein alapuló nemzetgazdasági politikánk nincs, addig ne is álmodjunk, hogy Magyarországon nemhogy gyáripár, hanem egyáltalában iparállam is lehet. Hogy az lehessen, hogy Ausztriával szemben alárendelt gyarmati viszonyunk alól magunkat emancipálhassuk, első föltétel: hogy népünk több politikai jellemmel s hazafisággal bírjon, hogy ne adja el szavazatát s ne küldjön oly jellemtelen s hazafiatlan embereket a képviselőházba, kik a képviselőiséget csak előnyös üzletnek tekintik.

Mig e tekintetben gyökeres változás nem áll be, teljes lelkünköl örülhetünk ha legalább jó aratásunk s jó gabonaárak lesznek, mert ez legalább képessé teendí népünket anyagilag egzisztálhatni, sulyos adóit lerohatni s a községeit jelentékenyen apasztani. Ezt pedig az ideai aratás biztos kilátásba helyezi.

Felhívás.

Magyarországi tanítói és tanári egyesületeihez, testületeihez és a tanítás és nevelés ügye iránt érdeklő többi honpolgárokhoz!

Magyarország tanárai, tanítói, miként ismeretes, a millenium alkalmából nagy kongresszus tartanak, melyen megvitadják a tanítás- és nevelésügy minden fontosabb tételét. A kongresszus szervezetét a kongresszus »Értesítő» révén minden tanítóegyesületnek az alulírott előnkség már megküldötte. E szervezetből kitűnik, hogy a kongresszus vezetősége minő mértékben számít a testületek és egyesek közreműködésére.

Felkérjük az egyesületeket, testületeket a maguk összességében és minden egyes tagjukat külön, az amennyiben egyes tettek tárgyalását akar valamelyik szakosztályi, akár az összes-ülésen kívánatosnak tartják, szíveskedjenek az illető tételt — az előadó nevének, állásának és lakóhelyének pontos megjelölésével az alulírott előnkséghez (főtitkári hivatal: Budapest, József-körút 85.) f. é. szeptember hó végéig bejelenteni.

Megjegyezzük, hogy az így beküldött tetteket a rendező bizottság a kongresszus szervezetében megállapított szakosztályok szerint csoportosítja s a meennyiben a rendelkezésre allo idő engedi, tárgyalásokat a kongresszusra kitűzi, amiről az elnöki bizottság részéről felkerendő előadók még december hó folyamán azzal a felkéréssel fognak értesítettetni, hogy előadásuknak rövid kivonatát és esetleges határozati javaslatukat 1896. évi. február hó végéig okvetlenül bejelentésük, hogy a tárgyalás sorrendjét az előnkség pontosan megállapíthassa.

köfáltól elválasztva sirtak, keseregtek egymásnak, mint a mesebeli gyermekek a gonosz mostoha miatt. A lamentáció refrainje mindig ugyanaz volt:

- Nem birom tovább...
- Cselekedniük kel mielőbb!
- Holnap beszélnek a bicsival!
- Én vagyok a férfi: nekem kell beszélnem.

Addig töprengtek, alkudoztak, amig bekövetkezett a katasztrófa. Egy este a pásztoróra szerelmes, fojtott susogását ismerős, mely hang zavarta meg:

— Te leány, takarodjál a szobádba. A főhadnagy ural holnap végeznek.

A főhadnagy ur nagyon szórakozott és zavart lehetett másnap, mert a gyakorlaton olyan ügyetlenül viselkedett, hogy az ezredes ur a front előtt megdorgálta és harmincz napi szobafogságra ítélte. És Margitka ezuttal először mert lazogani. A harmincz napi szobafogságot ő is megtartotta, egész hónapon át szobájában egyik sarkában guggolt mogorván, mint a beteg cicza. Csak sirt és halványodott napról napra. A nagybácsi az első napokban minden találkozásnál kedveskedett neki egy-egy keserű pilulával.

— Látom, ne félj fiam, látom: vörös a szemed és rettenetesen halavány a pofácskád. Ugy látszik, Rézi nem nagyon órizi a tormát és a kretát...

Később már kissé barátságosabb hangon ismételtette:

— Gyerek, hiszen neked még csak mézeskalácsházat való. Tudod, hogy a babákat mindig kihajítottam az ablakon. Nos, hát eleven babát sem török meg a hazamban. — Ha férj kell, majd én keresek a számodra.

Egy napon azonban Rézi asszony bebujt híres szátrétü köpenyegébe, nyakába akasztotta bőrczekkerét és a narancsszíni parazollal kezében kijelentette urának, hogy elmegy a házból, mert nem tudja nézni kisasszonya pusztulását. Homályosan célzott is a szívre, amelyet az Isten némely emberből kifelejtett. Az

Felkérjük továbbá ez alkalommal Magyarországot tanítóit, tanárait, általában a neveléssel foglalkozó s a nevelés ügye iránt érdeklő honpolgárait egyenként, hogy a kongresszus tagjaival a 2 frt. tagsági díj beküldése által Mauritz Rezső főreáliskolai igazgató ural (Budapest, VI. ker. főreáliskola, Lovagutca 18.) minél előbb jelentkezni szíveskedjenek.

Teljes bizalommal fordulunk tisztelt kártársainkhoz, a tanítókhöz és tanárokhoz, mert tudjuk, hogy mindenki át van hatva attól a tudattól, hogy a jövő ezredév legbiztosabb alapját rakjuk meg akkor, mikor hazánk ifjúságának neveléséről és oktatásáról a nagy nemzeti ünnepep alkalmából elmélkedünk. — Hisszük és reméljük, hogy mindenki meghozza azt a szellemi és részben anyagi áldozatot, a melylyel a kongresszuson való aktív részvétel jár, meghozza hazánk legszentebb ügye: a tanítás és nevelés érdekében.

Budapest, 1895. június 14-én.

A II. Országos és Egyetemes Tanügyi Kongresszus rendező bizottsága nevében:

Dr. Heinrich Gusztáv, Nagy László, elnök. főtitkár.

BELFÖLD.

Öreg honvédek nyugdíjazása. Az 1848—49-iki honvédek nyugdíjazása tárgyában a miniszterelnök a következő körrendeletet intézte valamennyi főispánhoz, Budapest fő- és székváros főpolgármesteréhez és a fiúmei kormányzóhoz: Az 1848—9. é. honvédek nyugdíjazása és érvényeskedési állandó segélyezése ügyét, ideértve a temetési járulékok engedélyezését is, f. é. júl. 1-től kezdve a miniszterelnökség kebelében alakított végyes bizottság fogja intézni.

E vegyes bizottság elnöke a miniszterelnöki államtitkár, helyettese: tagjai az országos honvédegyelző egytel és az 1848/49-es honvédegytel országos központi bizottsága részéről kiküldött 2—2 megbízott ez az érdeklét miniszterek kiküldöttjei, előadója a miniszterelnökségnek egy e végből megbízott tisztviselője.

Erről czimedit ezzel kívántam értesíteni hogy megfelelő uton, azzal a helyi lapokban való közlés mellett lehető széles körben közhírré tétetni szíveskedjék azt, hogy azok az 1848/49. évi honvédek, illetőleg azok özvegyei kik az 1894. évi június hó 21-én 49:085 sz. alatti helygymnáziumi látamozással ellátott alapszabályokhoz képest ívetlen ellátásra igényt vélnék támaszthatni, kellőleg felszerelt folyamodványait azonnal ne az országos honvédegyelző egytelhez, hanem közvetlenül a m. kir. miniszterelnökséghez címmezve küldjék be. Budapest, 1895. évi június hó 28-án.

Baró Bánffy s. k.

A királyné Bártfán. Bártfáról írják. Az itteni furdó-szezon fényes napoknak néz eléje s a királynét a legnagyobb érdeklődéssel várják. — Az érkező napját és óráját ugyan nem tudják, mert ő felsége az utolsó pillanatig titkolni óhajja uti tervét, nehogy az ünneplés fogadások megzavarják nyugalmát. A furdóhely persze már teljesen diszbe öltözött, hogy méltó legyen magas vendégehez. A királyné és kísérete Eperjesig külön udvari

vonat utaznak s innen az eperjes bártfai szárnyvasutat fogják igénybe venni. Ez a vicinális utazás mintegy két óráig tart. A bártfai időháznál a királyné részére külön udvari várótermet rendeztek be s az odavezető kocsit át is renoválták. Bann a furdóban is igen sokat díszítettek. A főforrást rózsagyaly vetékek körül s a két nagy hotel is ünnepies szint öltött. A királyné a kéteemeletes, tágas Deak Ferenc szállodában fog lakni, melyet erre vatekintettel két külön részre osztottak. — Az egyik részhez új bejáratot és lépcsőzetet építettek, kizárólagosan a felséges asszony és kísérete számára. Itt 21 szobát foglaltak le, — melyből csakis hármat használ a királynéasszony. Egy sarok szoba lesz a szalon és ebédlő-terem Pompás szőnyeg fűdi itt a padlót, s kékselyem áthuzatú roccó-butorok állanak benne; a sarkokban Deak Ferenc és Jókai Mór szobrai láthatók. A szalon középső ajtaja az erkélyre vezet, honnan a körbe nyílik szép kilátás.

A szalonból a mahagoni butorokkai és rózsaszínű seym drapériákkal gazdagon díszített boudoirba lépünk, hol a virágok közül Heinrich szobra látszik ki. A hálósza barok stílyben készült s a butorok behuzata halványkék. Az egy föltött egy madonna kép függ s az egy mellett áll a kékbáronnyal bevont imaszólyos. Az udvarbolygek appartmentjei is nagyon csinosak. Szóval a furdó minden tekintetben méltó akar lenni arra a kitüntetésre, mely a magas látogatás által éri. Érdekes itt egyáltalán fölemlíteni, hogy Bártfán csaknem 90 éve nem volt a királyi házból való vendég. Akkorjában Mária Luiza főhercegné, a későbbi francia császárné időzött Bártfán. Mikor a francziák Bécs alá ért k 1809-ben, Ferenc császár családjaival együtt május 5-én Bécsből Magyarországra jött át s a főhercegné ekkor, talán a furdókúra kedvéért, Bártfára jött tekintélyes lovas csapat kíséretében. A város tanácsa ünnepléssel fogadta a főhercegnét s 12 polgárlány nyújtott át neki bokréta. A főhercegné akkor 18 éves volt s egy év múlva már I. Napoleon jegyese lett. Jogos kíváncsisággal tekint ma Magyarországra Bártfára, vajjon fog-e teteszeni, vajjon képes lesz-e kielegíteni e magyar furdó a felséges királynéasszony igényeit, ki már annyi csodás szépet, a természet és művészet annyi remekét láthatta?

Ó felsége Erzsébet királyné tegnap délután fél hat órakor megérkezett Bártfa városába, — honnan kíséretével Bártfa-furdóra hajtatott.

Nemzeti színű zászlók lengenek az utban. A városok, községek és faivak lakói férfiak, asszonyok, leányok gyermekek ünneplőruhába öltözökötten reggeltől kezdve óráról órára fokozódó türeltelenséggel és érdeklődéssel várják, vágyva látni a magyar királynéasszonyt, kinek csodás jószágú szívről a legendákat a várakozás óraiban újra meg újra felelevenítették.

Az udvari vonat ablakait sűrűn egymásra tapadó függönyökkel lefüggönyözik valahányszor csak egy-egy állomásra érkezik a vonat. A felséges asszony látni a magyar vidékekre a nyári nap arany csillogásában ragyogó panorámáját, de a lobogókat már előfői előle a függöny, melylyel a felséges asszony kedélyének nyugalmát óvják.

Fél hat órakor Bártfáról a királyné min-

Az esküvő korán roggel volt egy elhagyott kis kápolnában. Margitnak szürke utcai ruhában, sárga matrózkalapban kellett esküdni, a vőlegénynek szolgálati bluzban. A kápolnából zárt kocsin mentek a vasutra s a nagybácsi ott sem vált el tőlük.

Es amikor valahol Zágráb körül a fiatal férj először megcsókolta hét-órás feleségét, a fölőleges utitárs kedvetlenül reajok mordult: — Pfüj, gyermekek! Nem szégyenlitek ilyesmit nyilvánosan cselekedni. Ne lássak többé ilyet!

III.

Nem érdekelte őket többé a Karszt fényes ridegsége, a kék, hazugan sima tükür Adriai-tenger, sem a nyíló magnolia-erdő Ab-baziában. Mar a nászuton minduntalan összebujtak, ha egy pillanatig magukra maradtak s amikor faradtan, összetörve hazaérkeztek, melységes elkeseredéssel jelentettek ki:

— Ezt a zsarnokoskodást nem tűrjük tovább! Hiszen nem vagyunk már gyermekek. A nagybácsi azonban nem vette észre a jappangó palotafarradalmat és mindjárt a megérkezés napján éppen úgy kiadta az ebéde az utasítást Rézi asszonynak, mint azelőtt. A fiatalok szemé öszveillant, amikor a mumus eltávozott.

— Répafőzelék, savanyugombóc... Brr! inkább éhen vesznék.

Egyelőre azonban megették a répafőzeléket és a savanyu gombócot is. Az ezredes úgy ellenőrizte minden lépésüket, mint a káplár az unjonekét az első nyolc hónapban. Még a sétatérén is hozzájuk csatlakozott, aminek természetesen az volt a következménye, hogy a garnizon legszebb és legfrisebb menyecskejének nem volt udvara. A házhöz csak Solferionál kiérdemült századosok és őrnagyok jártak, akik bökölés helyett az olasz hadjáratról retentelenen unalmas és ócska törtériákat mesélgettek.

Az öregek kocintgattak, a fiatalok ásitottak s amikor egyszer Rapp szemermesen arra kérte Rohrbachot, hogy pajtásait egy estére meghív-

den fogadtatás mellé retével együtt Bártfára. A furdó igazgató előtt körülvevően felséges vendégeket, hogy jártában kelteben ne s általában ne legyen gúkat rendes életmód.

A felség lakosban van. Az erkélyen nyuzt van, mely a királyné előtt, vedel virágdiszszel van kör-

Fiatal. (Saját) Egy egészen fiatal laciórtól értesít benn. Jo családból származó fiatal fiú a bűnös nyult időnkint s ilyes zabb ideig.

Megzavarodott szírnő csokjaitól s bükönyelműt ifjut a büköny. Az eset részletek Masfél év előtt fiatal ember állított pad építészvállalkozó zonyítványal. Alkban, a hol nem volt magaviseletű fü volt földadat.

Néhány hónapig gúllér először, hováres szemekkel ülő czáról leolvasható a ságon volt.

Ez azonban egymásután, később den volt.

Ezalatt a szerkesztő egy re arctu kaszírnbő, a Baross káveház kaszírőhelyiségben ivott, dett fiatal emberrel rendszerint a pirkad kassiros kisasszony, gen, az udvarló pedükert háza.

Később az imádkoztató lett, meg utnyiséget emészett fü Barátai több iz hagyjon föl ezzel a több rossz utra vé-

Az elvezetett iftanácsot, a mi számtozitotta volna a tükFőnöke naponta ember nem jár e hunyt az apróbb nazonban annyira fölkék, hogy Stégnüllettséghez fordulni.

A sikszatótő ficsaládból származó u őbb nem játszott s E. Jenőnek hírekereket a városban

hassa, az ezredes szürke szemét: — Egyáltalán van szarvakra, ficzkésben tört ki. Az tásba is beleszólt s jei most sem egész képei után készülték lok titokban a magyrendeltek egy bábra, nem volt szándéka azonban mégis beto- látta M a r g i t k a kerekén kivágott fe- szegfűbokreta a hajtancosa előtt mondo-

— Nagyon szá nincis pénzem ilyen majd megapasztom.

Mikor másnap levest rendelt, az ősdotnak be Rézinek. Rohrbach déiben csorosa lét, azuzan ez r

A kis asszony fölelte:

— Igen, az, bánetesen meguntuk. M a menüt.

Az ezredes led az asztaltól és felköt: — No kát, csinincs közünk egy tőbb nem lépem át vanom, hogy titeket gannál...

A fiatal pár r azután hamer megb Roppantul tetszett szabadság. Az aszo-

den fogadtatás mellőzésével, kocsi ülve kíséretével együtt Bartfa fürdőre hajtatott.

A fürdő igazgatósága már a megérkezés előtt körlevélben felkérte a háztulajdonosokat és vendégeket, hogy a királyt ottléte alatt jártában kelteben ne zavarják, ne kísérgessék s általában ne legyenek terhére, különben magukat rendes életmódjukban ne zavartassák.

A felség lakosztálya a „Deak” szállodában van. Az erkélyen kétféle csikos függönyzet van, mely a keleti nap és az igen kíváncsiak elől, védelmet ad, az erkély szép virágdíszszel van körítve.

Fiatalsikkasztó.

(Saját tudósítónktól.)

Egy egészen fiatal ember bünső manipulációiról értesít bennünket a rendőrség.

Jó családból származó, intelligens megjelenésű fiú a bünső, a ki a főnöke pénzéhez nyúlt időnkint s ilyen módon tivornyozni szokott.

Megzavarodott a feje egy rozsrühű kaszírón csókjaitól s ezek a csókok ragadtak a könnyelmű ifjút a bünsővére.

Az eset részletei a következők:

Másfél év előtt egy szolid megjelenésű fiatal ember állított be Stegmüller Árpád építészvállalkozóhoz, kezében erettség bizonyítványokkal. Alkalmazást nyert az irodában, ahol nem volt ellene kifogás. Csöndes jó magaviseletű fiú volt s szorgalmasan végezte feladatát.

Néhány hónappal ezelőtt vette észre Stegmüller először, hogy alkalmozottja kidülledt, vörös szemekkel ül az íróasztal mellett s arczáról leolvasható az attívonyázott éjszaka.

A fiú akkor azt mondta, hogy mulatságon volt.

Ez azonban sűrűn ismétlődött meg egymásután, később pedig ugyiszólván napirenden volt.

Ezalatt a szerencsétlen fiatal ember beleszeretett egy romlott életű, kifosztott arczú kaszírónba, aki esténként leréptül a Baross kávéház kaszatrónusáról s egy félreeső ivóhelyiségben ivott, mulatott a meg tévelyedt fiatal emberrel. Ezeknek a dőszöléseknek rendszerint a pirkadó reggel vetett véget. A kaszírós kisasszony pezsgőtől, malagától részegen, az udvarló pedig, kifosztva, üres zsebekkel tért haza.

Később az imádott hölgy mindinkább túlkövetelő lett, meg újabb és újabb pénzmennyiséget emésztett föl természetesen.

Barátai több ízben figyelmeztették, hogy hagyjon föl ezzel a viszonyával, mely előbb-utóbb rossz utra vezet.

Éz elvezetett fiú nem hallgatta meg a jó tanácsot, a mi számára pedig még mindig biztosította volna a tisztességes megélhetést.

Főnöke naponként észlelte, hogy a fiatal ember nem jár egyenes uton, de szemét hunyt az apróbb manipulációk előtt. Most azonban annyira főlzaporodtak az eltűnt pénzek, hogy Stegmüller kénytelen volt a rendőrségre fordulni.

A sikkasztó fiatal ember előkelő báró családból származik, mely család azonban uóbb nem játszott szerepet és elszegényedett.

E. Jenőnek hívják, kit most a rendőrség kerestet a városban mindenfelé.

Ujdonságok.

* **Tanárválasztás.** A főiskola kistanács termében ma ejt meg a választó bizottság a két új jogtanár választását. Miután az anyagi és szellemi ügyek vezetésére hivatott bizottság az egyházkerület megbízása értelmében megejtette a candidatiót, még pedig teljesen az akadémiai tanács és a tanárkarok közös gyűlésének ajánlata értelmében, Vályi János világi főgondnok felhívta a választó bizottság tagjait, hogy először az egyházjogi, azután a váltó- és kereskedelemjogi tanszék betöltésére adják be szavazatukat. Az egyházjogi tanszékre ötven voltak candidálva: Dr. Móricz Károly, Dr. Pap Tibor, Dr. Kérészy Zoltán, Dr. Megyeri Pál és Illyefalvi Vitéz N. Az első szavazás alkalmával Dr. Móricz Károly 6 és Dr. Kérészy Zoltán 7 szavazatot nyertvén köztük új szavazás történt, melynek eredménye az lett, hogy Dr. Kérészy Zoltán 9 szavazattal 7 ellenében az egyházjogi tanszékre megválasztott. A váltó- és kereskedelemjogi tanszékére hatman voltak kijelölve: Dr. Bartha Béla, Dr. Megyeri Pál és Dr. Szabó Sándor. A szavazás megtörténtén Dr. Bartha kapott 10, Dr. Megyeri 6 szavazatot s így Dr. Bartha választott meg. Részünkről a választás eredménye fölött csak örömmünknek adhatunk kifejezést. Dr. Bartha Béla országosan ismert tudos a maga szakjában és a mellett egyike a legbuzgóbb, igazi protestans férfiaknak, Kérészy Zoltánhoz csak szép reményeket fűzhetünk ugyan eddigéig, — de van okunk hinni, hogy e remények teljesednek is.

* **Tízéves találkozó.** Főiskolánk növendékeinek régi jó szokása az, hogy mikor egy-egy raj kivonul belőle az életnek széles mezéjére, rendszerint kölcsönös ígéretet tesznek egymásnak arra, hogy több-kevesebb idő, de leginkább 10 esztendő múlva, mindnyájan össze fognak gyűlni az agy édes anyjának, az Alma Maternek szent székében. Gyakori voltunknál fogva a nagy közönség nem tudádonit ezeknek a korinft való találkozásoknak akkora fontosságot, a mekkorával azok a valóságban bírnak. Pedig ezek a 10 éves találkozók nem csak a régi tanulóknak válnak javukra, erősítvén szívüket az összetartásnak, a testvériségnek, édes erzetét, hanem javára válnak, dicsőségére munkálnak főiskolánknak s városunknak is, mert a koronként ide visszavisszatérő régi növendékek az Alma Mater kebeléről mindig olyan érzésekkel távoznak el újra a maguk mindennapi foglalkozásuk körébe, hogy mi őket szellemi értelemben Debreczen gyarmatosainak, főiskolánk szellemi irányzatára nézve pedig a nemzeti művelődés uttóró harcossainak tekinthetjük. Ezt a feletle, dicséretes szokást követtek ma főiskolánknak azok a régi növendékei is, akik a theologiai tanfolyamot 1884/85-ben végezték el. Hozzá még az ő találkozásuknak különösen öröndetes ugy jelentőséget az a tény, hogy közülük, akik 10 évvel ezelőtt még diákok voltak, egy t. i. N. S. S. S. Béla ur, ma ugyanannak a főiskolánk rector professora. A találkozók d. e. 9 órákor az oratoriumban gyűltek össze, a hol Kövendi Dániel halalmadságot, S. S. Béla pedig üdvözlő beszédet tartott. Déiben a találkozók, akik 17-en voltak s közülök számosan feleségestül jelentek meg, a nagy erdőn baráti ebédre gyűltek össze, meghíván magok közé régi tanáraikat: nt. Balogh Ferencz Tóth Sámuel és Csiky Lajos urakat is.

tatta az új toleitetek, a férj meg az adósságot. A haragos bácsi olesó, kis garconlakásba vonult, a fiatalok a komor házból csecebecses jou-jou-palotát csináltak. — Mindennap táncra szólt a zongora és a finoman mézszett új poharakban rózsaszínű pezsgő gyöngyözött. — A férj meg olyan gyönyörűséggel nézte, mint változik az a pirulós babafelenség kaczér jukker asszonykává, mint a gyermek örül, ha az élettelen fababút a rejtet gépezet mozgásba hozza.

Egyszerre azonban a mulatságnak vége szakadt. A férj egy gyakorlaton leest a lováról és lábát törte. A következő napon, amikor a felesége a piacról hazasietet, utjába került az ezred kihírszeltelt Don Juanja, Dobray kapitány s hozzá csatlakozott. Először voltak ketten egyedül.

A naiv asszonyka ártatlan mosolygással hallgatta a frívól fecsegését és csak akkor rémült meg, amikor házuk kapujában a kopaszodó katona szemtelenül hozzámúlt.

Ugyan mit akkor maga azzal a komikus pléhatonával. Nezzén körül jobban és vegyen emegést észre, édes.

És keztyűs kezével az arcába nyúlt. A szüleiük gyermek fuldokolva, zokogva futott fel a lépcsőkön. Férje sápadtan, ijedten nézett reá ágyából.

— Mi történt, Gita?

— Az asszony elmondott mindent. A férj kinosan emelte meg gipszkötéses lábát, öklével tehetetlenül csapott a levegőbe.

— A nyomorult! Siess azonnal Bartaléhoz; férje lesz az egyik segédem, ő megszerzi a másikat is. A három nem béna. elszüti még a pisztolyt. Margit azonban nem ment Bartaléhoz; háborgó lelke a haragos bácsisoh vezette. Bebukott az ajtón, térdre esett előtte. Félig eszméletlenül. zavarosan beszélt sokáig; tanácsot, bánatot, segítséget kért. Az ezredes végig nagy ur?

Számos szelleme és kedélyes pohár köszöntő körül legáltalánosabb hatást keltett NT. Balogh Ferencz uré, a ki főiskolánk háromszázados előfőjének ezen egyik gyűlése — a találkozóért, s e gyűrű ékköveit, e a meglelt hölgyekért emelte poharát. A régi barátok közül a legfőbbben még néhány napig körünkben időznek. Tíz év múlva új találkozó fogadtak. Adja Isten, hogy teljes számban s lelkilestí jöletben lássuk őket viszont!

* **Hermann Ottó Debreczenben.** Az országos hírv. tudós, Herman Ottó orsz. képviselő két napi kutatás után, melyet a hortobágyi pusztán a millenniumi ethnographiai kiállítás érdekében tartott, ma visszaérkezett Debreczenbe. Egyik munkatársunk főkereste ma este az elutazni készülő tudóst s megkérdezte tapasztalatainak eredményéről. A kiváló tudós állítása szerint alig egy-két tárgy kivételével, a gyűjteménybe illő jellemző és a tudomány által még fel nem dolgozott — dolog nincs a Hortobágyon. A vasaló, (fedet. en nádviskó, melyben a pásztorkor főznek), egy ütköző az ajtóban még eredeti dolgok, de olyasmik, a melyek a multia világot derítenének, nincsenek. Megdicsérte azonban a csikósok, juhászok szálas, dőlözeg alakját. — Némelyikhez hasonlót — ugymond — ez egész országban nem láttam. Kisérője Nécsy festőművész bőven talált ecsettel megörökítendő dolgot, — melyekről vizslatot vett. Mindketten tegnap éjjel 10 óra 38 perczkor indultak Debreczenből s egyenesen Szegedre mentek a hol szintén tesznek kirándulásokat.

* **Joghallgatók figyelmébe.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter valamennyi királyi és felekezeti jogakadémia (jogliceum) igazgatóságához a jogi tanfolyam hallgatása nélkül való vizsgázás ügyében újabb rendeletet intézett. A rendelet első sorban azokat érdeklí, akik a jogi tanfolyam hallgatása nélkül jogi vizsgálatot végezni engedélyt folyamodtak a miniszterhez. A miniszter elrendelte, hogy, mindazok, akik eddigelő engedélyt kaptak arra hogy a jogi I. lapvizsgálatot valamelyik jogakadémian tanfolyam hallgatása nélkül lehessenek, kötelesek az év december hó végéig az illető jogakadémian vizsga letételére jelentkezni. — ellenkező esetben a megadott engedély hatályát veszti. Azok pedig, akik jövőben fognak hasonló cselebből engedélyt folyamodni és azt megkapják, tartoznak az engedélyt a végzés keltétől számítandó két rendes vizsgálati határidő alatt igénybe venni, mint-hogy annak igazolatlan elmulasztása az engedély kedvezményének elvesztését fogja maga után vonni.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Az éjjel 12 órákor egy lövés riasztotta föl a M. A. V. tisztviselő lakót, az egyik ablaka be nyitva ott találtak a földön vertől boritva U h r Arnold fiatal M. A. V. tisztviselőt, mellette egy 9 m. m. revolver fektült. Orvosért küldöttek s nem sokára megjelentek a helyszínen dr. Balkányi Ede, Dr. Fráter Imre, Dr. Tihanyi és Dr. Kerekes. Megvizsgálták a sérülést s konstalták, hogy a golyó 6. 6-ik borda közé furódott és meg akadt a csontban. Rögtön be kötötték sebeit, ameli után eszméletre tért, kihallgatásakor egy helybeli vendéglős leányba szerelmes s el nem veheti, mert a leányt nem hajlandók hozzá adni. Éz készítette őt arra, hogy eldobja magát az élelet. Az öngyilkos már tul van minden veszelén.

* **Meghívás.** A Debreczeni orvosgyógyászterezs-egylet. f. 1895 év július hó 3

napján délután 5 órákor az egyet helyiségében választmányi ülést tart. Tárgyak: Gömör és kis Hont v.-megye átirata a tisztí orvosi vizsgák tárgyában. Az elnökség.

* **Köszgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében holnap, július hó 3-ik napján d. u. 3 órákor folytatolagos közgyűlés tartatik. Tárgy: a mult vasárnapi gyűlés tárgysorozatába felvett ügyek.

* **Korán kezdő.** Zsirkay József szjgyártó szolgálatában állott Szurd János 16 éves hetes mult éjjel összepakolta gazdájának és segédeinek összesen 40 ft értékű különféle elzáratlanul tartott holmijait és azokkal együtt ellilant. A rendőrség kutatja a korán rossz utra indult fickót.

* **Kitiltott lap.** A belügyminiszter a San-Franciscóban megjelenő „Szoboda” című lapot államellenes irányu miatt Magyarország területéről kitiltotta. E rendelet alapján a kereskedelmi miniszter a laptól a postai szállítás kedvezményét megvonta és utasította a törvényhatóságokat, hogy a nevezett lap példányait kobozza el.

* **Rablóvilág a Nyírvidéken.** Tegnapelőtt este két bekormozott arczu rabló tört be Czukor Vilmos napkori földbírtokos házába, és felvont pisztolyokkal pénzt követeltek a szobában vacsorázó birtokostól. Az általa termetű Czukor — mint nekünk táviratozzák, hogy családját az ijedségtől megkímélje a másik szobába hívta őket. A birtokos felesége követni akarta a férjét, mire a két rabló el-sütötte pisztolyát. Czukor erre reájuk támadt és mindakettőt a földre teperte. Mialatt dula-kodtak, a birtokosnak egyik fia kiugrott az ablakon és segítségért kiabált. A rabló erre megriadva a közeledő zajtól megugrott. A lövésektől a földbírtokos arczán, fia pedig a júlén szenvedett kis sebesülést.

* **Elgázolt aggyagján.** Ma délelőtt a Kis-uj utca végén egy szekér elgázolta Borczás József 73 éves vak koldust. A szerencsétlen öreg koldus a bal lábán sérült meg veszelésen. Beszállították a kórházba, a hol most apólják. Az ügyetlen szerkeser pedig a nagy zür-zavarban elvagtattott. — A rendőrség nyomozza.

* **A fürdő-seson előtt.** Akác-virág illatával van telj a fölmelegedett májusi levegő. Arnyékok keresünk s a nap tűzében már megérett az idén is a jelszó: Fürdőre!

S hallatszák a hangulatnak egy-két jóízű megnyilatkozása.

Megbarnult a májusi naptól akár egy szenes, a derék ur, a kire ma rájleszt egy malicziózus ismerőse:

— Az istenért, tán beteg, hogy olyan rosszul néz ki.

Kapadozott a megfogatkozott főrj.

— Igaz, igaz de majd helyre hozom a nyári üdüléssel.

— Fürdőre megy talán?

— Nem mehetek az üzlettel.

— ?

— A feleségemet küldöm fürdőre.

* **Czigány karavánok.** Egy idő óta a vármegye egyes járásaiban nagyon elszaporodtak a kóbor czigányok. A sátoros népség veszelézetli a közbiztonságot s rendszerint vakmerő rablások és lopások jelzik utjokat. Különösen a balmaz-ujvárosi és csegei járárok területén garázdálkodnak. Nemrégiben Weisz Sámuel boltjába törtek be s azt akarták kirabolni. A zajra fölébredtek a háziak, mire a rablók elmenekültek. A csendőrség erőlyesen nyomozza haragza czigányokat s a város háza különben csendes egyiszínű udvara gyakran változatos tarkaképet ilt megjelik czigányokkal. Szuronyos rendőr áll őrt a kapuban, míg benn az udvaron czigányasszonyok, lányok és purdék telepednek le a kövezetre czigány lényelemmel otthonosan. Mert a czigány tudvalevőleg mindenütt otthon van és sehol Egyideig odatpad valahová, mintha többé sohasem is vágyódnék el onnan, szintén oda nő a helylyel, melyet otthonál választott, de csak egyideig. Aztán egyszerre hirtelen, csak bizzeregni kezd a czigányvér, s a czigány odobb vándorol egy helylyel. Rossz nyelvek beszél kugyan hogy ez a vándorlási viselkedés nem is annyira benső, mint külső okoknak tulajdonítandó, s ha a czigányok egy ideig valahol eldeleldégnék, hát idővel rendszerint igen sok ott a — bibi s exek miatt aztán beáll az az időpont, mikor az ellilánás s a másutt való letelepedés rájuk nézve igen kívánatos. Hát ilyen kénytelen-kelletlen letelepedés volt mai is a város ház udvarán. A környékből kísérték be czigányasszonyokat családostul együtt, — hogy többek közt a személya z o n o s s á g megállapítása végett szembesíttessenek a már dütinyban tartózkodó czigányfőkkel. A ráncosképző rongyos, köcsös vén czigányasszonyok kurta cseréppakból közönyösen pőfekkeltek, míg a czigánycsemetek beléjük csimpaszkodtak szerettel. Egymás közt sugtak-bugtak s ha egye idegen az udvarra vetődött, az egyik vén czigányasszony élénk gesztusokkal jajgatta: Tekintsenek föl azs égre, ártatlanok vagyunk! Hat majd elválnak.

* **Városháza börtöne.** Az elmúlt jun. hónapban a városháza köziz. börtönében volt 138 egyén lezárva, ezek az elmúlt hónapban 625 adag étel és ugyanannyi darab kenyerezt fogyasztottak el és a városnak 93 ft-jába kerültek.

latznak s innen az eperjes bártfai sutat fogják igénybe venni. Ez a város mintegy két óráig tart. A bártfai királyné részére külön udvartermet rendeztek be s az odavezető köve renováltak. Benn a fürdőben is igen színtettek. A főorrást rózsaszínű vetek a két nagy hotel is ünnepies szintű királyné a kételemeles, tágas Deak szállodában fog lakni, melyet erre való két külön részre osztottak. — Az szhez új bejáratot és lépcsőzetet építárárolagosan a felséges asszony és kiamara. Itt 21 szobát foglaltak le, — csakis harmat használ a királyasszony két szoba lesz a szalon és ebédlő-terem szőnyeg fűdi itt a padlót, s kékselyem roccó-butorok állanak benne; a sar-deak Ferencz és Jokai Mór szobrai a szalon középső ajtaja az erkélyre nannan a parkra nyílik szép kilátás. Ahol a mahagoni butorokkai és rózsaszín draperiákkal gazdagon díszített szobák, hol a virágok közül Hein-szik ki. A házszoba barok styben a butorok behuzata halványkék. Az egy madonna kép függ s az ágy a kekbarsónnyal bevont imaszá-udvarhölgyek apparmentjei is nagyon szoval a fürdő minden tekintetben lenni arra a kinttítésre, mely a fogatás által éri. Érdekes itt egyuttal, hogy Bártfán csaknem 90 éve nem királyi házból való vendég. Akkorjában a főhercegnő, a későbbi francia királyné időzött Bártfán. Mikor a francziák ért k 1809-ben, Ferencz császár csap-együtt május 5-én Bécsből Magyaror-ot át s a főhercegnő ekkor, talán a kedveért, Bártfára jött tekintélyes kápat kíséretében. A város tanácsa ün- den fogadta a főhercegnőt s 12 polgár-ottott át neki bokrétát. A főhercegnő 8 éves volt s egy év múlva már I. Na-egese lett Jogos kíváncsisággal tekint Magyarországra Bártfára, vajjon fog-e tet-ajon képes lesz-e kielegeteni e magyar felséges királyasszony igényeit, ki már sodas szépet, a természet és művészet emekét láthatja?

felsége Erzsebet királyné tegnap dé- hat órákor megérkezett Bártfa váro- honnan kíséretével Bártfa-fürdő- szentí színű zászlok lengenek az ut- varosok, községek és faivak lakói fér- szonyok, leányok gyermekek ünneplő- töltőködött reggeltől kezdve óráról- köződő türelmetlenséggel és érdeklő- riának, vágyva látni a magyar király- nek, kinek csodás jószágú szíveről a legen- várákozás óraiban újra meg újra fe- tettek.

udvari vonat alakait sűrűn egymás- há függönyökkel lefüggönyözik valahány- ak egy-egy állomásra érkezik a vonat. ges asszony látja a magyar vidékeknek nap arany csillogásában ragyogó pa- tat, de a lobogókat már elfűdi előle a melylyel a felséges asszony kedélyé- galmát övják.

hat órákor Bártfáról a királyné min-

szkűvő korán reggel volt egy elha- s kápolnában. Margitnak szürke utcai n, sárga matrózkalapban kellett esküd- rőlegénynek szolgálati bluzban. A kál- zart kocsin mentek a vasútra s a esí ott sem vált el tőlük,

és amikor valahol Zágráb körül a fiatal szőr megcsókolta het-órás feleségét, a ges utitárs kedvetlenül reájok mordult: — Pstj, gyermekek! Nem szégyenlitek nyilvánosan cselekedni. Ne lássak többé!

III.

Nem érdekelte őket többé a Karszt fen- rdegsége, a kék, hazugan sima tükrű tenger, sem a nyíló magnolia-erdő Ab- an. Már a nászutan minduntalan össze- ha egy pillanattal magukra maradtak s faradtan, összetörve hazaérkeztek, mely- keseredés-el jelentettek ki:

— Ez a zsarnokoskodást nem tűrjük! Hiszen nem vagyunk már gyermekek. A nagybácsi azonban nem vette észre a gő palotaforradalmat és mindjárt a meg- es napján éppen úgy kiadta az ebédre az azt Rézi asszonynak, mint azelőtt. A fia- szeme őszevillant, amikor a mumus el-

— Repafőzék, savanyugombóc... Brr! éhen veszünk.

Égyelőre azonban megették a repafőze- s savanyu gombócot is. Az ezredes lenőrizte minden lépésüket, mint a ká- pnyocokot az első nyolc bétben. Még a en is hozzájuk csatlakozott, aminek ter- esen az volt a következménye, hogy a on legszebb és legrisebb menyecskejének ott udvara. A házhoz csak Solferinónál múlt századosok és órnagyok jártak, akik s helyett az olasz hadjáratról rettenete- alkalmas és ócska históriákat mesélgettek. egkek kocintgáltak, a fiatalok ásitottak s egy-egy Rapp szemérmesen arra kért ahot, hogy pajtsáit egy estére meghív-

hassa, az ezredes félelmesen kimeresztezte szürke szemét:

— Egyáltalán nem értem, mi szükséged van szarvakra, fickók!

A titkos forradalom végre is tolelte-kér- désben tört ki. Az ezredes még a ruhavasz- tásba is beleszólt s így az asszonyka tolelte- jei most sem egészen a Moniteur de Mode képei után készültek. Egyszer azután a fiata- lok titokban a maguk felőléségre új ruhát rendeltek egy bátra, amelyen az ezredesnek nem volt szándéka megjelenni. A négyes alatt azonban mégis betoppant a terembe. És ott látta Margitot a colonneban kereken kivágott fehér gaze-ruhában, fehér szegfűbokrétá a hajában és mellé is, Ott, a táncosa előtt mondotta felemes mosolygással:

— Nagyon szép ruha! Csakhogy nekem nincs pénzem ilyen rongyok fizetésére. Hat majd megapaszton kissé az apanagét.

Mikor másnap az ezredes délre rántott levest rendelt, az összeesküvők raklevest mon- dottak be Rézinek. A hatás nem maradt el. Rohrbach déiben csodálkozva kavargatta a pi- rosas lét, azután egészen megitődv mondotta:

— Hiszen ez rákleves, gyerekek...

A kis asszonyka csudálatos bátorsággal félelte:

— Igen, az, bácsi; a rántott levest retten- esen meguntuk. Ma magunk csináltuk meg a menüt.

Az ezredes lecsapta a kanalat, felugrott az asztaltól és felkötötte a kardját.

— No kát, csináljatok ezután is! Többé nincs közünk egymáshoz. Ma kiköltözöm és többé nem lépek át küszöbötöket. De megki- vánom, hogy titeket se lassalak ezentel ma- gamnál...

A fiatal pár remegett egy pár napig, de azután hamar megbarátkozott az új helyzettel Roppantul tetszett nekik a nagy, szokatlan szabadság. Az asszonyka nyakra-főre csinál-

Irodalom és művészet.

A „Vasárnapi Ujság” június 30-iki száma külön képmellekletül közli Munkácsy Mihály „Sztrajk” című legújabb festményének másolatát, melyet a mester a párisi „Salon” mostani kiállítására festett. Ezenkívül a szám 25 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Bartfa”, Dr. Kiss Arontól (8 képpel, Háy Gyula eredeti rajzai és Divald Károly fényképfelvételei). — „Bartfa fürdő történetéből”. — „Te répted szét” Költemény Besz-kid Istvántól. — „Regénytar”: „A zöld légy és a sarga mokus” Elbeszélés Mikszáth Kalmántól. (Görög Lajos rajzaival). — Antifer mester csodálatos kalandjai, Verne Gyula regénye, francziából fordította Huszár Imre. (Az eredeti franczi kiadás rajzaival). — „A sztrajk” (Munkácsy Mihály új festményéről). — Würtembergek Magyarországon. — „A lé-pések hossza a katonáknál”. — „Katonáink

Plevjében. Markó Miklóstól. (Képekkel Szé-kely László amateur felvételei után.) — Leve-
lek Kielből. if Hegedüs Sándortól és Lord
Alberttól — Gróf Kielmansegg Erich, az új
osztrák miniszternök. (Arczkép) — Irodal-
om és művészet, Közintezetek és gyűlekek, Sakk
játék, Keptalány stb. rendes rovatok. — A
„Vasárnapi Ujság” júniusban megkezdí gróf
Zichy Jenő és társai kankazusi utazának is-
mertetését számos általa beküldött képekkel
— „Vasárnapi Ujság előfizetési ára 2 frt, a
a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt, —
Megrendelhető a Frank-Társulat kiadóhivata-
lában (Budapest egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt
megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb
ujság a magyar nép számára, feleltre csak 1
frt 20 kr.

Felöl-szerkesztő: Dr. Nagy Zsigmond.
Lapkiadó: Erdélyi István.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főter 1828.)

3133. sz.
1895.

Figyelmeztetés.

Az ezen lapban folyó évi
június hó 20-án a cs. és kir.
7. hadtest csapatai részére
szükséges széna, szalma,
tűzifa, kőszén, részint
zab és kenyér szállítá-
sá vonatkozólag megjelent hir-
detményre ezennel figyelme-
ztetik.

Hivatkozással a folyó évi április
hóban az »Ungarischer Landwirth-
»Temesvári Zeitung, »Délmagyarorszá-
gi Közönye, »Aradi Közönye, »Szege-
di Napló, »Nagyvárad» és »Debrece-
nevi lapokban foglalt hirdetémyre,
még különösen kivált a temesvári, aradi,
nagyvárad, debreczeni és nagyikkindai
állomásokon való, a községetek és me-
zőgazdákat érdeklődő széna kiszolgálá-
tásra utallatik.

A cs. és kir. 7. hadtest
intendánsága.

Meghívás.

A hajdu-nánási kölcsönös segélyző egyesület, mint
szövetkezet tagjai az

1895. július hó 31-én d. e. 10 órakor

Nánáson, a városháza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívtnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés az üzleti év eredményéről.
2. A múlt évi mérleg és zárszámadás előterjesztése és elbírálása.
3. A felügyelő- és felszámoló bizottság jelentése s annak alapján az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselők részére a felmentvény megadása.
4. A VI-ik, vagyis az 1890/91-ik évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
5. Az alapszabályok értelmében kilépő igazgatósági tagok helyett új tagok választása.
6. Az igazgatósághoz netán beérkező indítványok tárgyalása.

H.-Nánáson, 1895. június 29-én.

Dr. NAGY LAJOS

elnök.

(272)

Temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

dusan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Kossuth-Czepléd-utca 2155. sz. a a gyógyszerházzal szemben
Becsés tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemű közönség elis-
merő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temet-
kezéshez megkivántató

éroz, fa és mindennemű
behuzott, egyszerű és diszes koporsók

halotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,
a gyászoló felek igényeihez mért

elősmert tisztességes olcsó árért

szolgáltattak ki. Főökrekvésem leend bármily verseny mellett is a szigorú
pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken.
Hullaszállítás minden irányban.

Erez, mű és élővirág koszorúk előállítását szalag felírással — vagy a
nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek
igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1892.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY.

(37.)

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÓTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)

teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:

takarékpénztári, kereskedelmi

ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívokat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomtat, ajánljuk a helybeli és vidéki
közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLAKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidék megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán
Egész évre 10
Félévre 5
Negyedévre 2
Egy óra 1

Egyes számok 4

A lap szellemi részét illető
emény a szerkesztőségbe (J
bermelve küldend.

Előfizetési hely
Földgő K. Lajos könyvkeres
és a kiadóhivatalban (Fóter
szállt).

Fölhívás

a »DEBREC
lyamának harmad
új előfizetésre hív
szes pártolóit.

Előfizet

helyben hazhoz
postán küldve:

Egész évre 10
Félévre 5
Negyedévre 2
Egy óra 1

Az előfizetés
vatalba, Erdélyi Is
névére méltóztass

Debreczen, 1

A szerk

Magyar

A galicziái t
szár esete fölrázt
Innen a Kárp
gondolat tölti be
magyar ember jó
dörög a magyar t

Követeljük a
sereget, a mely ne
mi követelhetünk
gal, tiszta, öntudat
Elég volt abból
tartásból, abból a
násmodból, melybe
szesülünk az onsz
az idegen befolyás
urhatnámságoktól.

Nem tűrheti
érezete, tisztességér
ezt az alkotmányo
A hadsereg
érezzük, tapasztal

A „DEBRECZEN”

Az asszony

Irta: Sz
I. Az

Kicsattanó gyö
bő! Bogdány Ferencz
tánczát. Fejedelmess
kedett ki a forगतग
ezüstfehér vállá vakít
a fekete kabátok so
boldogságban: ragyog
gára hagyva az ajtó
birás üdvössége tud
az a sok akadály, a
nie, míg a feleségehe
lenkezése, a jó barát
mind el akartak vá
tott, csaknem züllesn
a kit — igaz — má
gához. S eszébe jut
dog-ág, a mely háro
tott a mithikus csodák
szobra mellett. Bar k
megvihatta ezeranny
relmeért!

A ki csak mozo
messe földről a boro
jára. Mint a fővárosba
hez az ország mágná
a napra a megye nag
képpen ilyenkor meg
res kuriák, kinyilnak
csos udvarházak h
egész esztendőn át
hetnél többet. Szinte
gátag megegyezés, ho
mennyien a megyei
fogataikkal, liberális i
előkerített arisztokra
tatni az innen-onnan
teknek, hogy azért m
ten. Nos hát itt van